

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
lenW/BSK-2021/45079

Uw kenmerk
2021Z01638

Datum 17 februari 2021
Betreft Beantwoording Kamervragen van de leden Van den Berg
en Geurts (beiden CDA) over de berichten Polders
tijdelijk onder water om Zeeland veilig te houden en
ontpolderen is niet de oplossing

Geachte voorzitter,

Hierbij beantwoord ik de vragen van de leden Van den Berg en Geurts (beiden CDA) over de berichten 'Polders tijdelijk onder water om Zeeland veilig te houden' en 'Ontpolderen is niet dé oplossing' in de Provinciale Zeeuwse Courant van 25 januari 2021, die ik op 28 januari 2021 per brief van u ontvang.

Vraag 1

Bent u bekend met de artikelen uit de Provinciale Zeeuwse Courant (PZC) 'Polders tijdelijk onder water om Zeeland veilig te houden'¹ en 'Ontpolderen is niet dé oplossing'? ²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u van het plan dat genoemd wordt om polders tijdelijk onder water te zetten? Wie hebben allemaal meebetaald aan deze studie/dit plan van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) in Yerseke?

Antwoord 2

Dit concept is uitgewerkt door het WNF, dat ook de opdrachtgever en de financier is van het onderzoek gedaan door het NIOZ. Ik heb dus geen betrokkenheid bij deze studie. Daarnaast is bij dit soort ideeën draagvlak in het gebied cruciaal.

¹ Provinciale Zeeuwse Courant, 25 januari 2021, 'Polders tijdelijk onder water om Zeeland veilig te houden' (<https://www.pzc.nl/zeeuws-nieuws/polders-tijdelijk-onder-water-om-zeeland-veilig-te-houden~aab2a217/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F#:~:text=van%20der%20Heijden,%27Polders%20tijdelijk%20onder%20water%20om%20Zeeland%20veilig%20te%20houden%27,hel%20tussenliggende%20gebied%20wordt%20toegelaten>)

² Provinciale Zeeuwse Courant, 25 januari 2021, Idee wisselpolders krijgt weinig bijval: 'Ontpolderen is niet dé oplossing' (<https://www.pzc.nl/zeeuws-nieuws/idee-wisselpolders-krijgt-weinig-bijval-ontpolderen-is-niet-deoplossing~afcf3e62/>)

Uit de studie komt naar voren dat het concept mogelijk relevant is in het licht van de waterveiligheids-, zoetwater- en daarvan afgeleide ruimtelijke vraagstukken voor de langere termijn. Voor deze vraagstukken heb ik samen met de Deltacommissaris het Kennisprogramma Zeespiegelstijging opgericht. Natuurlijk zijn ook andere denkrichtingen mogelijk. Voorlopig zijn er nog de nodige vragen te stellen en te beantwoorden. Midden jaren '20 zal aan de hand van de resultaten van het kennisprogramma gezien worden welke perspectieven nadere uitwerking verdienen. Zie ook het antwoord op vraag 14.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
IenW/BSK-2021/45079

Vraag 3

Bent u zich bewust van het gebrek aan draagvlak voor ontpolderen van goede landbouwgrond in Zeeland?

Antwoord 3

Dat is mij bekend.

Vraag 4

Klopt het dat Rijkswaterstaat op social media heeft aangegeven ontpolderen een interessante optie te vinden?

Antwoord 4

Op officiële RWS-kanalen is er - voor zover dit achterhaald kon worden - niets van die strekking gepubliceerd.

Vraag 5

Kunt u aangeven hoeveel jaar een polder niet gebruikt zou kunnen worden indien het als overloop wordt gebruikt voor klimaatadaptatie?

Antwoord 5

Volgens het rapport van het NIOZ bereikt een polder na zo'n 30 á 50 jaar de maximale bodemhoogte, afhankelijk van het beschikbare sediment in het water. In deze periode zal landbouw die afhankelijk is van zoetwater niet mogelijk zijn. Aquacultures, zilte landbouw en vormen van recreatie zijn wel mogelijk gedurende de opslibbingsperiode.

Vraag 6

Deelt u de mening dat er geen noodzaak is om deze plannen uit te voeren, aangezien het waterschap monitort en aangeeft dat de dijken veilig zijn?

Antwoord 6

Voor de veiligheid van het achterland is er op dit moment inderdaad geen noodzaak in te grijpen. De waarde van dit concept voor de veiligheid en zoetwaterbeschikbaarheid op de lange termijn moet nader onderzocht worden. Zie verder de antwoorden op vraag 2 en 14.

Vraag 7

Kunt u aangeven hoe dit plan strookt met ruimtedruk waar Nederland nu al mee te maken heeft, met betrekking tot onder andere voedselproductie, woningbouw, industrie, infrastructuur, recreatie en energieproductie?

Antwoord 7

Het concept gaat uit van meervoudig gebruik: bijvoorbeeld van natuur, recreatie, aquacultuur en landbouw.

Vraag 8

Kunt u reageren op de conclusie “Toch concluderen zij dat een dergelijk systeem uiteindelijk zelfs aanzienlijk goedkoper is dan het blijven verhogen en versterken van de huidige dijken.”? Is hierin ook de compensatie voor boeren en andere terreineigenaren in het gebied meegenomen?

Antwoord 8

Nee, dit is mij niet bekend. De studie is uitgevoerd door het NIOZ in opdracht van het WNF zonder mijn betrokkenheid.

Vraag 9

Hoe staat dit idee ten opzichte van de motie Van den Berg c.s. over het in kaart brengen van essentiële landbouwgronden en essentiële infrastructurele kunstwerken en de uitwerking daarvan in de brief van 19 februari 2019 (Kamerstuk 29 826, nr. 73)?

Antwoord 9

In de reactie op de door u aangehaalde motie heeft de minister van LNV aangegeven dat er ondanks het grote belang van de omvang van het areaal landbouwgronden momenteel geen aanleiding is om landbouwgronden aan de lijst van vitale infrastructuur toe te voegen (Kamerstuk 29 576 nr. 90). De polders die in het NIOZ-rapport benoemd worden staan daarmee niet op de lijst van vitale infrastructuur.

Vraag 10

Kunt u toelichten hoe wordt voorkomen dat de bodem volledig verzilt door het inlaten van zeewater?

Antwoord 10

Nee, dit is mij niet bekend.

Ten algemene geldt dat wanneer een polder onder invloed staat van het getij de bodem zilt is. Na opslibbing en inpoldering verzoet deze pas weer na vele jaren. Aangrenzende polders kunnen beschermd worden tegen extra verzilting. Dat is bv. bij Perkpolder gebeurd.

Vraag 11

Heeft u in beeld wat de precieze gevolgen zijn voor boeren en andere terreineigenaren die in de betreffende gebieden grond hebben? Op welke manier zouden zij ervan verzekerd worden dat het ‘tijdelijke natuurgebied’ uiteindelijk terug getransformeerd wordt naar landbouwgebied? Op welke manier zouden deze boeren tegemoet gekomen worden in de al dan niet tijdelijke transformatie die zij moeten doorvoeren in het bedrijf?

Antwoord 11

Het WNF heeft met dit rapport een aanleiding gegeven tot een discussie over het concept ‘dubbele dijken’. Implementatievraagstukken die u aan de orde stelt zijn daarin niet meegenomen. De beantwoording van dergelijke vragen is zeker relevant voor draagvlak in de regio.

Vraag 12

Kunt u aangeven waarom niet is onderzocht of het creëren van nieuwe polders, buitendijks, niet dezelfde doelen kan dienen en niet het nadeel van verlies van goede landbouwgronden heeft?

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
lenW/BSK-2021/45079

Antwoord 12

Het WNF is de opdrachtgever voor het rapport. Ik had daar zelf geen betrokkenheid bij en kan daarom ook niet aangeven waarom bepaalde aspecten wel of niet zijn onderzocht.

Vraag 13

In hoeverre verwacht u dat de studie, zoals in het betreffende artikel wordt voorgesteld, haalbaar en effectief is?

Antwoord 13

De haalbaarheid is onder meer afhankelijk van de bereidheid van lokale en regionale partijen om te participeren aan de verdere uitwerking van de studie. Het is voor mij op dit moment niet mogelijk een uitspraak te doen over de effectiviteit van dit concept ten opzichte van andere opties. Zie ook het antwoord op vraag 14.

Vraag 14

In hoeverre bent u voornemens dit plan uit te voeren?

Antwoord 14

Voorlopig wordt dit concept van 'dubbele dijken', als één van de concepten en plannen, meegenomen binnen het Kennisprogramma Zeespiegelstijging. Het gaat dan om de verkenning van alternatieven voor de langere termijn, met potentieel meerdere meters zeespiegelstijging. Het kennisprogramma levert midden jaren twintig inzicht in effecten van zeespiegelstijging op het huidige systeem en de effectiviteit van alternatieven voor de toekomst. Dan wordt ook gekeken welke perspectieven nadere uitwerking verdienen. Het kennisprogramma werkt nauw samen met de regionale Deltaprogramma's, waarmee ook de relevante partijen in de regio betrokken worden.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga